

V relácii spravodajskej televízie TA3 „Téma dňa“ vysielanej 15.10.2014, sme si s prekvapením vypočuli otázku ministra školstva, prečo má mať Slovensko dva geologické ústavy, a či nám nestačí jeden.

V tejto súvislosti Geologický ústav SAV poskytuje vysvetlenie, že tieto dve inštitúcie majú úplne iné funkcie a takmer vôbec sa vo svojich aktivitách neprekrývajú, čo vyplýva z ich štatutárnej definície.

V zásade na vysvetlenie uvádzame, že Geologický ústav SAV (GIÚ SAV) je **vedecké pracovisko základného geologického výskumu** a Štátny geologický ústav Dionýza Štúra (ŠGÚDŠ) je **geologickou službou** pre orgány štátnej správy. Jeho zriaďovateľom je Ministerstvo životného prostredia SR.

Geologický ústav SAV produkuje vedecké poznatky nielen v geológii, ale aj na rozhraní geológie s chémiou, fyzikou, biológiou a klimatológiou. Venuje sa geologickým problémom, ktoré výrazne prekračujú hranice Slovenskej republiky. V roku 2014 sa vedecký pracovník Geologického ústavu stal nositeľom krištáľového krídla za objav diamantov v Nórsku. Na Geologickom ústave SAV je v súčasnosti aj spoločné pracovisko s University of Utah zameraný na prospekciu uhľovodíkov dotovaný najvýznamnejšími petrolejárskymi spoločnosťami sveta. To že GIÚ SAV produkuje vedu na svetovej úrovni sa dá vidieť z akreditácií z roku 2006 a 2011, na ktorých získal akreditáciu v kategórii A, ako aj z výsledkov publikovaných v periodikách s najvyšším vedeckým impaktom v danom vednom odbore.

Naproti tomu poslaním Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v zmysle Zákona č.569/2007 Z.z. (Geologický zákon) a Koncepcie geologického výskumu a geologického prieskumu územia Slovenskej republiky na roky 2012 - 2016 (s výhľadom do roku 2020) prijatej uznesením vlády SR č. 73 zo dňa 7. marca 2012, vykonávanie štátnej geologickej služby, geologicko-technologického výskumu, geologického výskumu územia Slovenska, vrátane geologického mapovania, monitoringu a prevádzkovanie informačného systému v geológii. Primárnym poslaním ŠGÚDŠ nie je produkcia nových, originálnych a inovatívnych vedeckých výsledkov. Vedecká činnosť je obmedzovaná na mieru potrebnú pri tvorbe nových geologických mapových podkladov a ďalších geologických úloh a to výlučne na území Slovenska. Vo výročných správach ŠGÚDŠ sa publikácie vo vedeckých časopisoch vôbec neuvádzajú. Odborné činnosti v ŠGÚDŠ sú v rozhodujúcej miere riešené z geologických úloh financovaných MŽP SR, čomu zodpovedajú aj ich základné výstupy - čiastkové záverečné správy a záverečné správy. GIÚ SAV naproti tomu získava financie zo súťažných zdrojov, rieši projekty financované Agentúrami pre vedu a výskum (APVV), VEGA a medzinárodné projekty. ŠGÚDŠ nie je vzdelávacou inštitúciou a aj atestačné skúšky jej zamestnancov sa konajú na Geologickom ústave SAV.

Názov Štátny Geologický ústav Dionýza Štúra vyplýva z histórie inštitúcie a uchovania jeho pôvodného názvu, pričom sa v rokoch 1996 - 2000 nazýval **Geologická služba Slovenskej republiky**. V Čechách je takisto **Geologický ústav AV ČR a Česká geologická služba**. Vo svete sa typ ústavov ako ŠGÚDŠ nazýva Geological Survey, napr. British Geological Survey, US Geological Survey a pod.

Akékoľvek snahy poukazovať na duplicitnú existenciu dvoch geologických ústavov vnímame ako nepravdivé, zavádzajúce a škodlivé. Sme presvedčení, že spájanie geologických pracovísk by vážne poškodilo geologický výskum na Slovensku a to práve v čase, keď vznikajú nové úlohy geológie v súvislosti s novou surovinovou politikou Európy.

RNDr. Igor Broska, DrSc.

riaditeľ Geologického ústavu SAV